

Theater Zuidplein

Advies: positief

- ▶ Geadviseerd subsidiebedrag: niet van toepassing, RCB-instelling
- ▶ Gevraagd subsidiebedrag: € 5.614.125,-

Samenvatting van de aanvraag

“Theater Zuidplein: méér dan een theater! Theater Zuidplein is het grote podium van Rotterdam Zuid. We richten ons op een grootstedelijk publiek met een nieuwsgierig karakter. Zij vormen de inspiratie voor onze programmering. We werken op innovatieve wijze samen met ons publiek en andere partners aan programmering en andere activiteiten die herkenning, erkenning, ontmoeting en verbinding voor ons diverse publiek centraal stelt. Dat heeft ons de afgelopen jaren een steeds groeiend aantal bezoekers en participanten opgeleverd, voor een groot deel bezoekers die beperkt andere culturele instellingen bezoeken. Van ons publiek is 70 procent een gemiddelde tot lichte bezoeker van cultuur, daarmee dragen we substantieel bij aan een breed cultuurbereik onder de Rotterdammers en bezoekers van ver daarbuiten.

Sinds september 2020 werken we vanuit een nieuw theater en de afgelopen periode hebben we de potentie van dit fantastische pand kunnen ervaren; de mogelijkheden voor voorstellingen, concerten en activiteiten die ontmoeting mogelijk maken zijn enorm. Daarnaast hebben we ervaring opgedaan met onze nieuwe aanvullende rol; die van ontmoetingsplek in het Hart van Zuid van 's morgens vroeg tot 's avonds laat en dat is veelbelovend.

In de periode 2025-2028 gaan we opschalen: met artistieke verdieping van ons programma kunnen we lokaal, stedelijk en landelijk bereik en vooral nog meer impact realiseren. We nemen als enige grote podium een centrale positie in op Rotterdam Zuid; een superdivers stadsdeel in het beoogde tweede stadcentrum van Rotterdam, Hart van Zuid. We zijn de verbinder en spil in het cultureel ecosysteem van Rotterdam Zuid. De vraag naar programma vanuit het publiek en onze omgeving ligt er. Evenals de vraag naar educatieve activiteiten van scholen waar we een duurzame band mee hebben opgebouwd. Onze organisatie en ons pand bieden mogelijkheden die we in de afgelopen drie jaar nog niet volledig hebben kunnen benutten. We schalen daarom op om de investering die door de gemeente en partners is gedaan cultureel en maatschappelijk volledig te laten renderen. Onze ambities kunnen we niet zomaar waar maken. Het opschalen en verdiepen van activiteiten gaan we financieren uit eigen inkomsten uit verkoop, fondsenwerving, zakelijke verhuur en andere development-activiteiten. Echter sinds we operationeel zijn in ons nieuwe huis hebben we ervaren dat de beheerlasten voor onze huisvesting en personeel structureel hoger zijn dan bedacht. Voor de dekking daarvan vragen we daarom een hoger bedrag aan voor dit cultuurplan.

Ook de komende jaren staan co-creatie, talentontwikkeling en een vraaggerichte en thematische programmering bij ons centraal. Met vaste en nieuwe partners werken we aan duurzame, langlopende verbintenissen. Zo verstevigen wij ons culturele en maatschappelijke netwerk in en om Rotterdam (Zuid). We vertrekken hierbij vanuit de meerjarige programmaliijnen: (H)erkenning, Nieuwe Lichting: Gamechangers en ECHT Rotterdam Zuid.

We blijven trouw aan onze doelstelling; een ontmoetingsplek waar iedereen zich welkom voelt. Ons huis geeft ruimte aan alle verhalen die spelen in de diverse samenleving waarin we werkzaam zijn. Voor en achter de schermen blijven we het inclusieve podium dat we zijn met lef, eigenzinnigheid en ambitie blijven we ECHT werken aan een plek die meer dan een theater is.”

Artistieke en inhoudelijke kwaliteit

De commissie beoordeelt de artistiek-inhoudelijke kwaliteit als zeer goed. Theater Zuidplein heeft vanuit groot vakmanschap een mooie eigenzinnige staat van dienst. De instelling levert een gedegen plan aan vanuit een duidelijke artistieke visie.

Het huis, sinds 2020 gevestigd in een nieuw pand, ziet zichzelf als “centrale plek voor podiumkunsten en ontmoeting waarin iedereen zich herkend en erkend voelt. We zijn een ruimte voor dromen, verbeelding, plezier en hoop in een veranderende wereld en een stad die barst van het talent.” De in het programma zichtbare nadruk op inclusiviteit, diversiteit en maatschappelijke betrokkenheid ondersteunt deze artistieke visie. Talentontwikkeling is een belangrijke pijler, met het bewezen format LAB-Z dat is gestoeld op een duidelijke visie en zich in makerskeuze onderscheidt van andere ontwikkelplekken in de stad. Met een vakmatige aanpak waarin de balans tussen artistieke keuzes en (h)erkenning van het publiek goed wordt bewaakt, gaat het theater op naar een volgende fase.

Theater Zuidplein bevordert de zeggingskracht van het programma en de activiteiten ook door een actieve omgang met het publiek: “Waar we ons wel op richten is onze wens om nog meer een podium in plaats van een theater te worden. Nog meer vanuit en met de mensen te werken. Nog meer kunst- en cultuurvormen en begrijpelijke taal verwelkomen. En nog meer impact als centraal cultuurpodium van en op Zuid en ver daarbuiten maken”.

Zuidplein is hiermee een nadrukkelijk vraag gestuurd (publieks)theater dat goed weet wat er speelt in de omgeving. Het diverse programma heeft aandacht voor artistiek interessante nieuwe en ervaren makers, biedt gelaagde thematische programmalijnen rondom kwesties zoals (koloniale) geschiedenis, identiteit en kansen(on)gelijkheid en betreft het publiek, maar daagt hen ook uit. Dat vergroot de impact en versterkt de band met de achterban. De commissie vindt dat Theater Zuidplein nog meer mag uitdragen dat de reikwijdte zich uitstrekt tot buiten Rotterdam-Zuid, ook omdat de zaal een middelgrote capaciteit heeft, waarvan er geen andere zijn in de stad.

De oorspronkelijkheid van Theater Zuidplein schuilt ook in het consequent denken vanuit inclusiviteit. Door de beperkte uitwerking van de activiteiten en inhoud is niet helemaal te zien hoe de drie programmalijnen vormkrijgen en overal in doorgetrokken worden. Maar in de keuze voor samenwerkingspartners en gastprogrammeurs worden de contouren zichtbaar. De thematische programmalijnen als ‘(H)erkenning’ en ‘ECHT Rotterdam Zuid’ bieden een platform aan zowel opkomend talent als gevestigde kunstenaars die nieuwe artistieke grenzen verkennen. De werkwijze in de talentontwikkeling is goed uitgewerkt, met

veel aandacht voor de keuzes, werkwijze en ontwikkeling van de maker. Hoe het nieuwe, meer open gebouw op uitdagendere manieren kan worden ingezet is nog een vraag voor de komende jaren.

Waarde voor de stad, de bewoner en de discipline

De commissie beoordeelt de waarde voor de stad, haar bewoners en de discipline als zeer goed. “Als enige grote podium op Zuid hebben we de ambitie om de spil van het culturele ecosysteem op Zuid te worden waar al die initiatieven zichtbaar worden en verbonden voor een groter publiek,” verwoordt Theater Zuidplein de ambities op het vlak van interconnectiviteit. Met de nadruk op talentontwikkeling en educatie, met specifieke programma’s gericht op jeugd en jongeren, co-creatie en veel kansen voor makers met onder meer het goed opgebouwde LAB-Z, pakt Theater Zuidplein op dit vlak een voorbeeld stellende rol.

De lijst samenwerkende organisaties vanuit het culturele en maatschappelijke veld is allesomvattend. Vaste, vierjarige partnerschappen zijn er met theatergezelschap WAT WE DOEN, Het Rotterdams Wijktheater en International Community Arts Festival, De Bibliotheek Rotterdam en de SKVR. Theater Zuidplein valt positief op door een uitgebreide reflectie op de doelen en resultaten van de Rotterdamse Culturele Basis. De programmeringssamenwerking die wordt ontwikkeld met Theater Rotterdam is een mooi voorbeeld van de aandacht die het team heeft voor wat er elders speelt en aanhaakt bij de programmalijnen van Theater Zuidplein.

Theater Zuidplein is zich bewust van de positie in de wijk en de kansen die het huis jongeren kan bieden. Hiervoor ontwikkelt de instelling samenwerkingsverbanden zoals Zie Zuid en Hart van Zuid. Het huis is één van de grotere leer/werkbedrijven van Rotterdam-Zuid, ook achter de schermen.

Theater Zuidplein bewijst zich al meer dan twintig jaar als innovatief in het betrekken van publiek dat eerder niet naar theater ging. De benaming ‘podium’ biedt ruimte aan een waaier van vormen, van iftar tot stand-up en van bokswedstrijd op groot scherm tot dansvoorstelling. De wijze waarop Theater Zuidplein haar positie en doelen ontwikkelt in relatie tot een groot aantal doelgroepen is bijzonder en doet recht aan maatschappelijke vraagstukken. “Alles wat we bij Theater Zuidplein doen, of het nu de ontwikkeling van een programma, talent, educatie of een bedrijfsvoering vraagstuk is, gebeurt vanuit co-creatie,” schrijft de aanvrager.

Hieruit en uit al het bovenstaande volgt dat Theater Zuidplein hoog scoort op inclusiviteit. De activiteitenmix is een weerspiegeling van het perspectief van het publiek, dat zich welkom en vertrouwd voelt. 70 procent van de bezoekers zijn licht of medium gebruikers.

De aanvraag laat in alles zien dat inclusiviteit geen apart hoofdstuk is, maar onderdeel van het doen en laten. Theater Zuidplein denkt vanuit mensen, of dit nu de maker, het publiek, de omwonenden of de zakenpartner is. Van daaruit investeert het huis ook in zaken als fysieke toegankelijkheid en begrijpelijke communicatie. Door vanuit deze werkwijze ook de partners te betrekken en programma's te ontwikkelen is de inclusiviteit een natuurlijke en oprechte basis onder al het werk van Theater Zuidplein. De bijdrage aan spreiding is goed dankzij de actieve en initiërende rol die de aanvrager speelt in Rotterdam-Zuid.

Zakelijke kwaliteit

De commissie beoordeelt de zakelijke kwaliteit als goed. Eind 2022 was de uitgangspositie goed, met lagere baten, maar ook lagere lasten dan begroot. De stichting sloot het boekjaar af met een positief resultaat van € 200.000,-. De liquiditeits- en vermogenspositie waren eind 2022 uitstekend.

Uit het organogram en het plan komt een gedegen organisatie naar voren. Er is aandacht voor ontwikkeling en pensioenopbouw van het personeel. Theater Zuidplein voldoet aan de Fair Practice Code en de Governance Code Cultuur. Daarbij is de aanvrager zich bewust dat het nieuwe gebouw een zwaardere last trekt op het personeel. De grote veranderingen die ook buiten de deur plaatsvinden hebben invloed op het open karakter van het gebouw. Dat geeft extra druk voor beheer, publiekswerkers, marketing en educatie.

Theater Zuidplein heeft voor de financiële bedrijfsvoering een heldere, gespecificeerde en onderbouwde begroting overlegd. In eerste instantie lijkt de verdubbeling van directe inkomsten ten opzichte van 2022 ambitieus, maar het leeuwendeel van deze verdubbeling is volgens de aanvrager in 2023 al bereikt. De lasten lijken goed te zijn begroot. De stichting geeft duidelijke toelichtingen. De begroting is daarmee een overtuigende vertaling van de plannen. Theater Zuidplein betaalt het personeel en zzp'ers volgens de cao Nederlandse Podia.

De aanvrager heeft een goede financieringsmix en spant zich geloofwaardig in om cofinanciering te vinden. De stichting rekent op een sterke groei van de eigen inkomsten. Toch verzoekt zij ook om een fors hogere subsidie aan de gemeente Rotterdam (plus 47 procent ten opzichte van 2022). Deze hogere subsidie lijkt deels overbodig, omdat de stichting in haar begroting 2025-2028 rekent met een jaarlijks positief resultaat van € 877.000,-. De aanvrager geeft aan vanuit dit resultaat een grote bestemmingsreserve op te bouwen voor onderhoud van het nieuwe gebouw. Het bevreedt de commissie dat het onderhoud van gemeentelijk vastgoed uit het budget voor cultuur wordt gefinancierd. Dat vindt de commissie binnen een begroting met toch al schaars cultuurgeld problematisch. Zij wijst de gemeente met klem op de noodzaak van een oplossing voor de huisvestingskosten. De begroting biedt vertrouwen in de een gezonde bedrijfsvoering voor de toekomst. Er is voldoende continuïteit in de bedrijfsvoering.